

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **P. P.**

skazanego z art. 56 § 1 k.k.s. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 16 grudnia 2024 r.

wniosków obrońców skazanego

o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Apelacyjnego w

Gdańsku z 14 marca 2024 r., sygn. II AKa 251/21

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Elblągu

z dnia 25 września 2020 r., sygn. II K 51/17,

na podstawie art. 532 § 1 i 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

nie uwzględnić wniosków.

UZASADNIENIE

Wnioski o wstrzymanie złożone przez obrońców skazanego nie zasługiwały na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowany jest utrwalony pogląd, że wstrzymanie wykonania wyroku na podstawie art. 532 k.p.k., jest odstępstwem od zasady bezzwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń (art. 9 § 2 k.k.w.). Zastosowanie tej instytucji może więc nastąpić tylko wyjątkowo. Kontrola kasacyjna dotyczy bowiem prawomocnego wyroku sądu odwoławczego, a więc wyroku objętego domniemaniem prawidłowości ustaleń i trafności rozstrzygnięć w nim zawartych.

Szczególne uprawnienie Sądu kasacyjnego wynikające z art. 532 k.p.k. wymaga potwierdzenia, że w sprawie zaistniały szczególne, nadzwyczajne względy nakazujące pozbawienia w tym trybie prawomocnego wyroku atrybutu wykonalności. Powodem ku temu może być zasadność argumentacji przedstawionej na poparcie zarzutów kasacji, stwarzająca wysokie prawdopodobieństwo wydania orzeczenia kasatoryjnego. Okoliczność ta musi być jednak dostrzegalna już „na pierwszy rzut oka”, skoro procedowanie na podstawie art. 532 k.p.k. następuje przed merytorycznym rozpoznaniem kasacji. Gdy trafność zarzutów podniesionych w kasacji nie jest – na tym etapie – oczywista, samo zwrócenie się z wnioskiem o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku nie uzasadnia odstąpienia od wspomnianej na wstępie zasady bezzwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń.

W kasacji wskazano, że powaga zarzutów kasacyjnych i wysoki stopień ich uprawdopodobnienia przemawia za wstrzymaniem wykonania wyroku, gdyż zarządzenie wykonania tego wyroku kary oznaczałoby nieodwracalność skutków kary dla skazanego w następstwie wdrożenia oczywiście niesłusznej kary pozbawienia wolności.

Analiza zarzutów kasacyjnych upoważnia do stwierdzenia, na tym etapie postępowania, że nie są pozbawione racji zarzuty sformułowane w kasacji w pkt II i III, a w pewnym zakresie w pkt V tego środka zaskarżenia adw. P.K.. Mimo powyższego stwierdzenia, nie można było jednak uznać, że w tej sprawie w rachubę może wchodzić nieodwracalność skutków kary w razie jej wykonania, co miałoby przemawiać za wstrzymaniem wykonania wyroku mającego walor prawomocności. W szczególności argumentem w tym zakresie nie może być tylko (mniejsza czy większa) dolegliwość dla skazanego związana z koniecznością przystąpienia do odbycia kary pozbawienia wolności (por. postanowienie SN z 7.03.2022 r., IV KK 475/21). Instytucja z art. 532 k.p.k. zastrzeżona jest dla innych okoliczności, w szczególności takich, których wystąpienie w sposób nieuzasadniony zwielokrotnia dolegliwość wynikającą z konieczności przystąpienia przez skazanego do wykonania bądź częściowego wykonania wobec niego kary pozbawienia wolności (zob. postanowienie SN z 13.04.2023 r., III KK 109/23). Taki przypadek w analizowanej sprawie nie zachodził. Nie można bowiem pominąć tego,

że nawet w przypadku skuteczności kasacji opartej o wskazane zarzuty, wobec rodzaju czynu zarzucanego skazanemu i treści rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji konieczne mogłoby się stać rozważenie zastosowania wobec niego przez Sąd Najwyższy środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania na podstawie art. 538 § 2 k.p.k. w zw. z art. 258 § 2 k.p.k.

Nadto, na obecnym etapie postępowania nic nie wskazuje na to, jakoby pozostałe zarzuty kasacji miały walor „oczywistej zasadności”, tzn. podniesione w niej zarzuty, w tym również zarzut zaistnienia uchybienia w postaci bezwzględnej przyczyny odwoławczej przekonywały o trafności i skuteczności nadzwyczajnego środka zaskarżenia bez potrzeby prowadzenia dalszych rozważań prawnych. Niezależnie bowiem od tego, jak zasadność i skuteczność kasacji ocenia sam jej autor, rozstrzygnięcie w zakresie wniosków nie może pomijać wstępnej analizy materiałów przeprowadzonego postępowania instancyjnego. Ocena sposobu przeprowadzenia postępowania oraz zapatrywań wyrażonych przez orzekające sądy oraz stanowiska prokuratora zawartego w odpowiedzi na kasację co do pozostałych zarzutów kasacji, nie pozwalają – przynajmniej na obecnym etapie procedowania - na wnioskowanie o nieprawidłowości, w tym zakresie, prawomocnego wyroku.

Z tych względów, Sąd Najwyższy uznał, że w tej sprawie nie zachodzą dostateczne podstawy do zastosowania nadzwyczajnej instytucji przewidzianej w art. 532 k.p.k.

Dlatego orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[a.ł.]